

Передплата

до «РУСЛАНА» вноситься:

в Австрії:

на чотири роки . . . 30 мар.
в п.р року . . . 10 мар.
на чверть року . . . 5 мар.
на місяць . . . 1-70 мар.

За границею:

чотири роки . . . 16 рублів
або 36 франків
на рік . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Варені ми очи і думи ми варені: а не возьмем мплости і віри не возьмем,
бо руске ми сердце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. 1. п. Дембровского (Хору-
щини). Експедиція місцева
в Агенції Соколовского в
пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
напопередне застережене.—
Рекламації неопечатані
вільні від порта.— Огоде-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надісланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Боротьба о університети.

(X) Відомий чеський вольнодумець проф. Масарик, предложив в пятницю в посольській палаті нагле внесенє, котрим зиває правительство, щоби дало палаті запоруку проти погрози т. зв. правительственного сторонництва (христ. суспільників) що до о в л а д и у н і в е р с и т е т а м и, а також щоби основними законами державними признана свобода науки і поуки, свобода умілости, віри і сумління була обезпечена.

Се внесенє попередив др. Масарик такими цікавими виводами:

„На відбутім вічу католицьким і на загальних зборах католического товариства університетского поставив посол і бурмістр держ. столиці Відня, др. Люеґер, відомий провідник христ. сусп. сторонництва, задачею свого сторонництва овладу університетів, а сю програму узасаднював тим, що університети плекають і розповсюджують виворотові ідеї, революцію, підривають любов вітчизни і реліґію. Сольногородский архієпископ, кардинал Качталер, одобрил в своїй промові домаганє п. Люеґера, а єпископ з Ст. Пельтен др. Реслер унесеній ним резолюції, обвинив університети, подібно як др. Люеґер, що на університетах многі противники віри надуживають свободи науки проти реліґії і розповсюджують засади противні державі і суспільности. Президент палати, др. Вайскірхнер, величав в промові єрархію духовними провідниками послів свого сторонництва і прирік їй послух. Усі ті події в звязи з цілим ходом згаданих і інших партийно споріднених вияв останних днів, викликали не лише в сій палаті, але й в цілій державі велике роздратованє і побоюванє що до свободи науки і поуки на висших школах а особливо на університетах. А позаяк правительство доповнило ся двома членами христ. сусп. сторонництва, а крім того се сторонництво має в своїх руках президію посольської палати, предкладають задля тих причин підписані се внесенє“.

„Вольнодумний“ др. Масарик вимагає отже від «народного парламенту» візваня до правительства, щоби представникам народів, котрі після погляду «вольнодумців» про всі справи прилюдного життя повинні рішати «независимо», щоби правительство дало запоруку, що намірене католиками відзисканє колишних католицьких а тепер протикатолицьких університетів буде ударемнене і що не буде нарушене розумінє вольнодумців про свободу мисли, науки і поуки, про свободу умілости і віри. Одним словом проф. Масарик, «представник независимого народу» домагає ся від ц. к. прави-

тельства монополію на се, що він із своїми однодумцями уважає свободою мисли. Се внесенє є в дійности обмежуванєм справдешнього вольнодумства, справдешньої свободи. Правительство має дати запоруку парламентові, що оно не згодить ся на змаганє д-ра Люеґера, щоби зжидовілі тепер університети стали християнськими в дусі резолюції поставленої єпископом Реслером і ухваленої одноголосно католицьким вічем, котра звучить:

„Католицьке віче висловлює живе обуренє задля того, що многі вороги надуживають свободи науки на наших висшах школах і свої наукові думки і погляди нераз умисно з овликом безрипуствоваї науки ставляють в безосновній суперечности до реліґійної правди, щоби на серце впливати в дусі противнім реліґії, державі і суспільности“.

В сій резолюції бачить проф. Масарик небезпеку для своїх поглядів і поглядів своїх однодумців і задлятого він, представник «независимой волі народу» домагає, ся щоби ц. к. правительство дало монополію і патент на єго вольнодумство. Правительство має признати патент вольнодумству проф. Масарика, яке осуджує вся католицька інтеліґенція, весь католицький сьвіт. Таке перевертанє розумінь горі дном могло би побуджувати лише до сьміху, наколиб ціла справа не була така сумна. Вельми цікавою буде неперечно розправа над сим внесенєм, а ще цікавійше, чи народний парламент згодить ся з тим вольнодумством проф. Масарика, чи єго осудить. Отут і рускі послы будуть приневолені виявити свою краску. Не сумніваємо ся, що розправа над сим внесенєм потвердить правдивість наведеної в горі резолюції, а внескодавці і прихильники д-ра Масарика переконають ся, що они своїй справі тим зовсім не прислужили ся. До якого ступня оправдані були докори зроблені в наведеній резолюції, виказує внесенє в пятницю в посольській палаті інтерпеляція пп. Шміда, Штурма і тов. до міністра просьвіти в справі університетів, котру тут наводимо:

„Овлада наших університетів жидами стає майже довершеною подією. Останні іменованя професорів на віденьскім університеті доказують вельми виразно, що наші університети мають стати пристановищем для жидівства. На трех німецьких університетах (Відень, Прага, Чернівці) правничі виділи (на інших також не є ліпше) або обсажені сильно жидами або в більшости жидівські. Переглянувши спис віденьских правничих професорів, побачимо, що там на 23 не менше є як 10

жидів. А позаяк між тамтими 13-ма находит ся кількох фільольогів, отже можна легко собі уявити, які успіхи можуть християнські професори осягнути, щоби не допустити до цілковитої зжидовілости. Зпоміж семи надзвичайних професорів правничих є лише оден християнин. Подібно представляє ся справа з приват. доцентами. Sigmunt Adler, Stanislaus Pineles, Emil Goldmann, Max Leyer, Armin Ehrenzweig, Alexander Löffler, Karl Samuel Grünhut, Adolf Menzl, Karl Grünberg, Fridrich Tenzer, Leo Strisover. Сі і тим подібні назвиска ілюструють доволі, в чиїх руках правничий виділ віденьского університету. Австрійське цивільне право підвалина щоденного жтя, а також супруже і родинне право заступлене у Відні двома жидами і одним християнином, в Празі лише одним жидом, а торгове право у Відні лише двома жидами, в Празі і Чернівцях також лише жидами. Законодатна комісія для ревізії цивільного кодексу зложена в більшосї жидів.

„Рука в руку з тим іде зростаюча на щораз повнї жидівских студентів на університетах. На віденьскім медичнім виділі є понад 61.3% слухачів-жидів, а на низших роках сего виділу було останніми часами до 80% жидівских слухачів. Загалом на віденьскім університеті є 22.3%, а на техніці 27% жидівских слухачів. Треба отже запобігти сій жидівській повені, треба подбати, щоби число християнских і жидівских слухачів більше згоджувало ся з загальним числом населеня.

»Але таксамо треба запобігати в середних школах грізному зростови числа жидівских учеників. У Відні, де жиди творять 9% населеня, є в реальних школах 23% жидів, в гімназиях 28%. Гімназия архієп. Райнера має навіть 77.5 прц.*) Причини сего не можна глядіти в меншій нібито талановитости христ. молодєжи, а головно в зубоженю христ. населеня і длятого при великім напливі учеників до середних шкіл випереджують богаті жиди християнську молодіж.

»Зжидовілість наших середних і висших шкіл конечно впливає некорисно на все прилюдне житє і дійсно заливає жидівска повнї наші уряди, міністерства, суди, управи залізниць і банків, вишираючи християн і відбирає судівництво і адміністрацію щораз більше з рук християнских горожан. Підписані послы запитують отже Є. Е. міністра просьвіти, припускаючи, що він яко Ариєць і Німець не повинен би терпіти вишираня німецького живла чужим народом з університетів:

що думає зробити, щоби запобігти заливови наших університетів і сере-

*) В Галичині маємо особливо в східних середних школах 60—80% жидівских учеників, а по 4—5 жидівских професорів. Головного засобу достарчують Гіршівскі школи, в котрих учить ся річно 10—12,000 жидівских учеників, котрі опісля переходять до середних шкіл. — *Ред. Русл.*

дних шкіл жидівськими професорами, доцентами і студентами?»

До сего ще додати треба, що недавно на німецькій техніці в Празі не допущено католицьких студентів на виклади, а будемо мати повний образ того мнимого переслідованя т. зв. вольнодумства у висших школах, про котре так бідкаєся проф. Масарик і все ліберальне дневникарство.

Одначе з сеї хмари ліберальної не буде дощу. Як вже зазначено в недільнім числі, німецький національний союз, котрий задля промов д-ра Люеґера на католицькім вічу виступив з такою опозиційною погрозою, обмежив ся лише вольнодумною резолюцією (др. Штайнвендер навіть вносив, щоби виразно зазначити, що се не буде мати впливу на становище німецьких сторонництв в справі австро-угорської угоди), бо они знають добре, які наслідки мало би відкинене угоди для німецьких торгових і промислових кругів, а так само для тих ліберальних міністрів, що засідають в правительстві.

Також міністер-президент бар. Бек запевнив відпоручників христ. суспільного клубу, що політична умова, яка станула між німецькими вольнодумцями а християнськими суспільниками в справі австро-угорської угоди буде додержана.

Мадярська коаліція в клопотах.

(Δ) Не так то давні ще часи, як мадярська коаліція вела завзяту боротьбу проти австро-угорської угоди, за Куена-Гедерварого і Тисси, а навіть за Селя і Банфіого. Для своїх партійних цілей готіві були мадярські політики пожертвувати не лише інтереси монархії але й власного краю, колиб справна рука монарха заключенем торгових договорів з заграницею була сему не запобігла.

Тимчасом нечуваними в світі способами добила ся мадярська коаліція державної керми і тепер намагає ся направити се лихо, яке заподіяла протягом останнього десятиліття. Але тут стають їй в дорозі всілякі перепони і она приневолена хватати ся ріжних способів, які були для неї свого часу приводом, щоби повалити давнішу соймову більшість прихильну угоді.

Серед оплесків коаліційної більшости внесло угорське правительство в п'ятницю в соймі предлогу, котра обнимає лише оден параграф, а всі угодові предлоги додані до сего однопараграфного закона лише яко прилоги. Тим способом сойм не буде розправляти над поодинокими предлогами угодовими, а ухвалить лише згаданий закон, котрим правительству уділяє ся повновласть впровадити угоду в житє. Сей закон ухвалено зараз всіма голосами проти одного в народо-господарській комісії.

Коаліційне правительство і его більшість соймова дожили отже того, що з конечности хваляли ся способом, якого свого часу уживано в австрійській державній раді для зломаня німецької обструкції (lex Фалькенгайн) і в Угорщині (lex Тисса). Коаліція поборювала міністерство Тисси і повалила его задля тих способів, котрі осуджувала яко непарламентарні, а тепер витягнула з арсеналу ту саму зброю, щоби поборювати хор-

ватську обструкцію. Таким способом давні противники австрійської угоди з 1867 р., ті що так бундючно вивішували прапор незалежності, стали її прихильниками і намагають ся її перевести в угорським соймі. Коаліція дожила отже повної капітуляції і приневолена то перевести, чого не встигли зробити гр. Тисса і бар. Феєрвари. Коаліція зрозуміла, що не лише інтерес монархії, але й інтерес Угорщини вимагає того, щоби піти за голосом Корони.

Про сей одно-параграфний закон, яким угорське правительство має бути уповновласнене до введеня в житє австро-угорської угоди, в останній хвилі розійшли ся були з приїздом Векерлього до Відня тривожні вісти, а іменно, що сей закон має ввести австро-угорську угоду лише на оден рік і то тимчасово і що він не доторкує ся квоти. Тимчасом міністер-президент бар. Бек в угодовій комісії в п'ятницю вечер розвіяв усякі сумніви і зазначив, що закон сей установляє угоду на десять літ (до кінця 1917) і ся угода обнимає також квоту на спільні видатки монархії і що угорська комісія квотова прийняла шістьма голосами проти пяти підвишене квоти угорської о 2%, а отже в будучині квота буде у відновленю, як 63:6:36:4.

Нема сумніву, що коаліційне правительство буде ще мати чимало клопоту з обструкцією в соймі, поки встигне перевести ухвалу в повній палаті. Тут бо не лише Ховрати будуть робити всякі перепони, але й відступники незалежності злучать ся з ними. Міністер-президент Векерле в розмові з одним віденьським дневникарем висловив ся, що 31. грудня мусить бути угода ухвалена парламентарно і не сумніваємо ся, що угорське правительство, котре мимо опору незалежності здобуло ся на згаданий однопараграфний закон, ззуміє его перевести мимо обструкції також в повній палаті. Легко се не доведеть ся коаліції, але буде се побіда над власною минувшістю мадярської коаліції.

З американської Руси.

Зід гр.-кат. духовенства півн. Америки дн. 15. і 16. жовтня 1907 в Новім Йорку.

По архірейській службі Божій в Брукліні зібрало ся священство дня 15. жовтня с. р. в числі 76 в салі «Arlington» 19, 21, 23 str. Marks Place в Нов. Йорку. Їх преосвященство покликали на секретарів конвенції Всч. оо. Н. Воленського і Р. Волинця, а опісля по молитві «Царю Небесний» появили зібраним цілї і причини сего довірочного духовного збору. Се пояснене зі сторони Іх Преосвященства усунуло всякі сумніви і неумітні інтерпретації зі сторони деяких зле поінформованих людей дотично сеї конвенції. По перечитаню програми конвенції на жадане всіх присутних взято послідню точку програми «Матеріальне забезпечене гр.-к. Епископа» на перше місце під обради. По довшій дискусії прийнято одностайно, щоби всі гр.-к. церкви так матерні як і дочерні платили 5 процент від всего загального доходу т. зв. „brutto» кожного місяця на удержане Епископа.

2. Відтак приступлено до II. точки програми: «Усталене границь існуючих парохій» і ухвалено, що маючі ся установити деканати в порозуміню з дотичними священниками означать точно границі існуючих парохій і предложать до рішеня Владиці.

3. Для основаня нової самостійної парохії поставлено яко услівє що най-

менше 200 фамілій. В случаю меншого числа Епископ застеріг собі рішене.

4. В цілі забезпеченя священників на старість ухвалено одностайно оснувати священниче брацтво і в цілі уложеня статутів того брацтва вибрано комітет, до якого увійшли: Всч. оо. Кубек, Стефанович, Лавришин, Г. Чопей і Гануля.

5. Ухвалено поділити цілі Зєдин. Держави на 9 деканатів, а іменно: Шенандорський, Ньюорський, Ансонійський, Філадельфійський, Вількесбарський, Пітсбургський, Донанстонський, Чикаговський і Клівляндський.

6. Ухвалено, що Владика по отриманю з кінцем року звіту парохіяльного від кожного священника, поділить сам парохії на кляси.

7. Принято, що Владика буде утримувати кількох т. зв. місійних священників, котрі по мысли уложених для них статутів будуть займатися виключно місіонарством і заступством а ніколи жадної парохії не будуть обнимати.

Що до місійних церков постановлено після обставин і потреби закладати дешеві галї на школу, котра рівночасно послужить і за церков.

Без позволеня Епископа не можна лотів ані купувати ані церков будувати.

8. Що до 8. точки, то ухвалено видати оден етимологічний руско-американський учебник і катехизм на взір існуючих англійських учебників і в тій цілі вибрано комітет з Всч. оо. Кубека, Горзова, Бисаги, Воленського, Теоф. Обушкевича, Андрея Камінського, Дмитрова, Макара і Понятишина.

Сей комітет має покликати інші укваліфіковані сили мірських людей.

Ухвалено надто, що в кожній парохії має бути школа парохіяльна.

9. Що до школи для дяків, то ухвалено: а) при духовній семінарії утворити школу для дяків; б) жаден дяк не може бути ані прийнятий ані усунений без затвердження Епископа; в) священник з тростісами ухвалюють дяка прийняти або усунути, але лише за потвердженням Владика; г) Владика назначить комісію з 3 священників і з 2 дяків для екзамінованя неіспитованих дяків; д) дяки старають ся о посади через конкурс, розписаний під наглядом Епископа; з) кожний дяк має уміти співати по напіву угорському і галицькому, так, щоби міг в котрій небудь церкві на случай потреби послужити.

10. Порішено, що сам Владика по звидженю церков і засягненю точних інформацій від священників і секретарів парохіяльних що до треб священничих порішить сю справу.

11. Принято одностайно, що дїм сирітський є нам доконче потрібний і справою сего дому має за зайняти ся той сам комітет, який вибрано до уложеня статутів брацтва священничого.

12. Зі згляду на опіку над малими дітьми ухвалено, щоби Владика на просьбу парохій постарав ся о монахирі.

13. Що до катедри, резиденції епископської і духовної семінарії в Філадельфії ухвалено, що ширший комітет з деканів і світських людей займе ся прибиранем фондів на ту цілї, а комітет езекутивний для зреалізованя сего вибере сам Владика.

Всі священники зі своєї сторони добровільно зобовязали ся жертвувати що місяця два процент а дяко-учителі один процент зі своїх „brutto» доходів на фонд дисцезальний добродійний, як катедра, резиденція, сирітський дїм і другі, касою дисцезальною буде управляти комітет під надзором Владика.

14. а) Вибрано комітет для уложеня історії рускої Церкви в Америці. До ко-

мітегу увійшли Всч. оо. Дзубай, Кубек, Лавришин, Гулович (з краю), Коротний, Чаплинський, Ю. Медвецький, Констанкевич, Обушкевич Теоф., Дмитрів, Стефанович, Волянський (з краю), Грушка (з краю), і Вп. п. др. Сіменович та п. Жаткович.

б) Для уложення шематизму на рік 1908 ухвалено, аби кожний священник і секретар парохіяльний (а де нема священника, два головні куратори) списали до 1. грудня 1907 р. історію своєї церкви, кілька було священників і дякоучи телів тай як довго, число душ, фамілій, самотних, (котрих жени в краю), дівчат, парубків і дітий обого пола, історію шкіл, читалень, брацтв (сполків), товариств, історію народних організацій, марків церковних з поданєм їх вартости і тягарів, історію других культурних інституцій

Рівнож спосіб заробкованя (висота пейди) та якість роботи.

При кінци нарад конвенційних всі присутні священники числом 76 підписували власноручно роту присяги отоего змісту: „Слѣдуючі священники заявляють, що стоять при своїмъ гр.-кат. рускомъ Епископѣ и подѣ присягою та на слово чести запевняють, що вѣдь него не відступлять нѣколи“.

Слѣдують підписи всіх священників, присутних на конвенції. Неприсутні на конвенції священники числом 5 оправдали свою неприсутність і заявили письменно свою і стоїх громад вірність владиці. Конвенцію закінчено відспіванєм молитви до Пр. Богородиці „Достойно єсть“.

Філадельфія, Па. 26. октября 1907. З гр.-к. Епископскої канцелярії.

В. Петрівський, секретар.

Новинки.

— Календар. Ві в торок: руско-кат.: † Івана Золотоустого; римо-кат.: Конрада. — В середу: руско-кат.: Филипа ап.; римо-кат.: Валь. і Віргіля.

— Перша проба. В невеличкій хронікарській замітці харківського „Утра“ під заголовком „Цікаве питанє“ написано: „Редактор газети „Хлібороб“ Шемет звернув ся до судової палати з зресьбою, писаною українською мовою.

Палата лишила без відповіді сю зресьбу, на тій підставі, що вона написана українською мовою. Повірений Шемета прис. адв. М. Міхновський звернув ся з сего приводу зі скаргою до сенату, вважаючи сей вчинок судової палати незаконним“. Невеличка ся заміточка, але незвичайно цікава: зроблено пробу допоминати ся фактично в житю прав української мови. Судова палата, як і слѣд було сподівати ся, зресьбу, писану українською мовою, відкинула. Та не в тому тут сила. Сила в тому, що на конкретному випадку засвідчила судова палата своє відношенє до української мови. А такі конкретні допоминаня своїх природних прав та ломанє їх завше звертають на себе більшу увагу, мас, нїж абстрактні міркуваня, знаходять серед них відгук, заохочують до активности. І з сего погляду не можна не повитати виступу д. Шемета. Се перша проба, що показує свѣдомим Українцям, як ім треба допоминатись права своєї мови по громадских та урядових інституціях на рос. Україні.

— Для Tow. Szkoły Lud. у повітових рад вайдуть ся все запомоги. Тїж самі ради повітові, з вїмкою кількох, петиції наших товариств з правила кидаютъ до коша, так що члени сих рад навіть не знають, чи наші товариства до них відносять ся. Звертаємо на се увагу членів-Русинів рад повітових. Сими днями вислало Руске Товариство педагогічне у Львові петицію о запомогу на будову бурси до всіх рад громадских і повітових. І от коли ради громадскі сїлєккі прихильно полагадують ті зресьби, то з міських рад громадских і повітових не відозвала ся доси ні одна! Звертаємо і на се увагу наших заступників в радах міських і повітових. Висше названі тов-а дістають запомоги навіть без петицій, а петиції наших товариств йдуть до коша! — Доносять вам, що в деяких інституціях фінансових належачих до нашого „Союза Кредитового“, відмовили Р. Тов-у педагогічному а limine, і то польськими письмами.

— Українська школа в Києві. „Рада“ доносить, що шкільна комісія постановила нарешті визначити на передмістю Куревівці місце під школу, що має буги побудована за капітал 200.000 рублів, завіданій д. Грушівским, батьком львівського професора. Школа буде удержуватись 10% відсотками записаного капіталу.

— З „Основи“ слух. політехніки у Львові. На загальних зборах дня 21. жовтня вибрано отсей виділ: голова: Ярослав Ганкевич; місто-голова: Тит Білинкевич; секретар: Олександр Комаринський; касиєр: Стефан Заячківський; бібліотекар: Осип Жицкий. Члени виділу: га-

зетяр: Володимир Гринів; касиєр ф. зап.: Іван Пацлавский; господар: Петро Яремкевич і Петро Мариняк. Містовиділові: Володимир Секунда і Федір Чубатий. Контрольна комісія: Лев Левицкий, Стефан Мионович і Володимир Чумак.

— Проти української мови в костелах. На запит католицкого духовенства на Волині, чи можна допустити, щоб по костелах луцько-житомирської єпархії вживалась мова українська, лат. єпископ Недзвалковский відповів, що—ні.

— Духовенство в третій рос. думі. На оподішних зборах депутатів-священників ухвалено, як пише „Русь“, таку резолюцію про тактику духовенства в третій державній думі: 1) В окрему фракцію не відокремлюватись. Священники, як обранці народні, вважаючи на нероздільні звязки православної церкви з державою, повинні працювати в думі разом з народом так само, як і інші члени думи; 2) для того, щоб промови та виступи окремих священників-депутатів краще виявляли голос церкви та духовенства, треба кождому перед виступом розповідати иншим священникам про зміст своїх промов; 3) збиратись періодично в свѣтлиці, призначеній в думі для духовенства; 4) незалежно від своїх політичних поглядів всі члени думского гуртка духовенства повинні уникати таких виступів, які шкодять авторитетови слуг православної церкви; 5) намагатись, щоб одно місце в президії дано було депутатови духовенства; 6) старатись брати участь у праці кождої комісії, особливо в комісіях призначених для релігійних справ, народної просвіти, бюджетовій та аграрній справі. Резолюцію складало 38 священників, за приводом двох архієрєв — Евлогія та Митрофана.

— Нетакт урядового редактора. В Серазві виходить урядова часопись в сербській мові, в якій оповіщуютъ ся урядові справи і за них правительство відповідає, та статії політичні, літературні, артистичні та ин., за які правительство не бере одвічальности. Сими днями в тій неурядовій часті урядового дневника появилася статія, в якій доказувано потребу повного прилученя окупованих країв до Австрії, бо в таким випадку устали би безнастанні агітації сербскі, що змагають до прилученя Босні і Герцеговини до Сербії. Наколи би та статія появилася в независимім дневнику, прийнято би єї за матеріал до полеміки, але що вона появилася в урядовім органі, взято се за „вивідуючий бальон“ австрійского правительства, пущений в свѣт до вислідженя погляду Європи. А що австро-у-

Матеріяли до історії знося Галичан з Буковинцями.

Ч. 82.

Лист із. Воробковича до Олекс. Барвінського писаний у страстний четвер 1868.

(Дальше).

Давно ви мені обіцяли єю відрукувати, я и тому її другий разъ поправивъ, ти, Олексеку, мігъ її поправити, обхарити и на свѣтѣ Божей пустити, тобі не тра було и другої помоче?

Твоя критика справядлива! Бажавбимъ дуже и ту Олену и Правді превітати, лишъ прошу тебе, не коротай її дуже! Турецкі бранці я не годинь поправити, тому добра би було, щобъ ти то оповідань самъ докінчивъ и на свѣтѣ Божей пустивъ; хочай жалую, що після твого обробленя исторечна підвалена зовсімъ знищилась. Роби, брати, щобъ добре було. Нашему Городеньчукови дякую сердечно за посвященє*). Пішуть то мене дуже, но вже и такъ колись то булобъ мене втішило! Я, братічку, немаю часу и въ голову шкрі-

бнутися, тому и васъ Нечай забаритася; вірь мені, братічку, шо я такъ змінився, шо вж навіть тої сили въ мені не чую до поправленья Нечая взятися. Повістку „Над золотою Бистрицею“ думаю докінчити и надошло вамъ не за довгий часъ. Це (чи) вамъ пренади до вюдоби, незнаю. У васъ є ще одна зъ моєхъ книжокъ (манускриптъ), це читали ви тамъ мою драму? Радъ я про ню звістки до-стати.

Тїшитъ мене друже, то ти збіраньємъ моєхъ поезій занимаєся. Небулобъ добре, щобъ я тобі усі мої манускрипти приславъ, зъ полови може и знайдишь по декуде и зернечко.

Жалую, що та повість, котру ви читали, де я білши весну, літо, оснь и зему описувавъ, зовсімъ не придалася. Въ ні була гадка не зовсімъ підла. Те мене питаєшь, якъ мені тутъ поводиться, єсть такъ, щобъ и не споминате! Се жетє мені не подобаєся, мені обридло и я не разъ зъ тяжкимъ серцемъ и сумною душею у мої горе злігаю, де мені и Музи сприяли, де менше лицемірства, злоби и чорного грива!

До Праги або Відня поїду у вакаціяхъ, отъ бачь, щобъ испитъ зъ музики зділати. Дякую твоему братові за надослані ноти, кланяюся щирі твоїмъ родичамъ, бажаю вамъ всімъ щасливихъ вилекоднихъ святъ и цілую тебе яко твій щерий другъ

Исидоръ.

Въ страстний четверъ 1868. Пиши мене, я вашими привітливими словами дуже тіпшусь.

Ч. 83.

Лист із. Воробковича до Осипа Барвінського, писаний 3/VI. 1868.

Друже Осипе!

Бувимъ учера у мого брата, щобъ відъ него твої книжки відобрати. Нині то всі мені надослані книжки назадъ достаєшь. Тарнопілиці були такі добрі и надослали мені пісні Карпенка и двоє музикальнихъ сочинєній (томівъ) Варламова. Сі остатні книжки мавъ я назадъ ді Тарнополя посилать, али при моїмъ пересилєнію у мою власну хату (verlängerte franzosen-gasse) десь адрисъ загубився и я незнаю, куде їхъ відослати. Негівайся, брате, шо то бі їхъ послаю и тебе прошу їхъ або п. Партецькому або якъ зачуетъ, чіі книжки, властити лю відослати. Прошу, зроби то мені и не гнївайся, шо тебе отяжляю чужими справами.

Трафилося мені у збірникъ мого брата а заглянути и скілка поезій, котрі тобі нині посилаю, крадьки відписати; про то ти не маєшь єму нічого казати.

(Дальше буде).

*) В „Правді“ 1868 ч. 14 помістив Федькович свою поезію »До Данила Млаки«. М.

горське правительство не має наміру прилучити окупованих країв і змінити ситуацію дуже вигідну в вельми невигідну, тому нетактовний редактор дістане димісію, а півурядово донесено європейській пресі, що згадана стаття була лише невдалою видумкою.

— Три думи в числах. „Русь“ подає про склад партій трьох російських держ. дум отці інтересні числа.

	Думи: I.	II.	III.
Трудовики	111	100	7
Кадети	173	92	48
Коло польське	40	46	16
Фр. музулманська	—	32	6
Поступовці	5	9	33
Союз 17. жовтня	—	32	96
Умірковані	40	59	23
Безпартійні	66	—	—
Праві	—	20	90
Монархісти	—	—	44
Бесарабська гр. центра	—	—	8
Союз російсько-нар.	—	3	33
Констит. надбалт.	—	—	8
Соціальні демократи	13	64	16
» революціоністи	—	34	—
Ліви	—	—	9
Соціалісти народні	—	14	—
Разом	443	504	437

— Тепленький куток для депутатів священників рос. думи. Господарський відділ синода дає для священників-депутатів спільну квартиру в митрофанівському монастирі. Се робить ся, як пише „Тов.“, через те, що єпископ Евлогій послав у синод спеціальне звіттовлення про незручність для духовних осіб депутатів жити на приватних квартирах. Синод зглянув ся на прошене Евлогія та й дає священникам затишну квартиру. Кожному буде окрема келія, і для всіх сая на збори. На харчованє їх синод призначив спеціальні монастирські кошти. До 15. с. м. туди перебрались поки що 4 священники. Жити муть там і єпископи — Евлогій та Митрофан. Є там і окрема церква, куди закликати муть на відрави депутатів-селян.

— Вибух двадцяти тисяч кильоґр. пороху. В місцевості Анналеф в Швеції вибух пожар в фабриці пороху. Пожар переніс ся на сусідні будинки і обняв також магазин пороху. Ратунок був немислимий. Завим нахлупив вибух пороху, люди розбігли ся на всі сторони. Сила вибуху була така величезна, що в проміни милі потовкли ся всі шибї у вікнах.

— Дрібні вісти. Нові почтові уряди отвиряють ся для 1. грудня: в Ясіно (пов. Калущ), в Качанівці (пов. Скалат) і в Бандрові народівім (пов. Ліско). — Німецьким консулом у Львові став іменованій Гвідо фон Реден. — В Градци помер на удар се ця бар. Гвідо Кібек, бувший намісник Стириї. — В ночі з суботи на неділю упав у Львові сніг і грубою верствою застелив землю. Савна знаменита.

Оповідки.

— Репертуар руского театру в Станиславові. (Саяя Тов. ім. Монюшка. Початок 7½ вечер.)

Ві второк дня 26. с. м. „Фавст“ опера в 5 діях а 6 відслонях Гунода. Гостинний ви ступ п. А. Газка, тенора львівського театру.

В четвер дня 28. с. м. „Павло Полуботок“ історична траґедия в 5 діях Барвіньського.

— Із станиславівської еп рхії. Розписано конкурсе на крилошанина-кустоса. евентуально на соборного крилошанина з речинцем до 10. грудня. Іменовані: парох карного заведеня о. Конст. Кульницький референтом консисторії з правом уживаня крилошанських відзнак, о. Дяч. Сіменович з Сухоставя і о. Ем. Росткович з Чорткова радниками консисторії. — Канон. інституцію дістали оо.: Стеф. Артимович на Грабовець, Волод. Лисинецький на Гвіздь і Волод. Барановський на Темерівці. — Увільнені оо.: Ант. Калита від сотрудн. в Космачи, Волод. Лисинецький з парохії в Садагурі, Матей Черник з сотрудн. в Двинячи, Йос. Сохор з сотрудн. в Ниркові, Мих. Рожановський з сотр. Річці, і Теод. Миячко із завідательства в Гвіздї. — Введені оо.: Йосиф Савицький на со-

трудництво в Заліщиках і Никиф. Боклашук в експон. сотрудн. в Нагірянах. — Рукоположені в пресвитері: Йос. Коциловський і Іван Лятишевський. — В епарх. союз прийняті із львівск. епархії: Атаназій Тимків і Вас. Боровський. — Від конкурсе. іспита увільнений о. Конст. Ткачевич із Жабокрук.

Наука, штука, література.

— Дві нові драми написала Л. Яновска: 1) „Жертва“. 2) „Людське щастя“.

— Заборона вистави українських штук. Сими днями рос. драмат. цензура заборонила до вистави осі українські штуки: В. Винниченка: „Дизгармонія“, драматичні картини на 4 діях, та М. Левіцького і І. Попова: „В клуні“, жарт в одній дії. Обидві сї штуки видало українське видавництво „Вік“.

Телеґрами

в дня 25. падолиста.

Відень. Грецький король з королевою вїхали вчера в Відни до Атен.

Інсбрук. Підчас зборів католицьких студентів німецьких, які мали запротестувати проти суботнішних подій в Празї, де побито одного техніка, члена католицького стоваришеня, прийшло до бійки між студентами католицькими а ліберальними.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і казарня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Прїїхали дня 23. і 24. с. м.: о. Тит Войнаровський з Балинець, Йос. Зальц з Перегінська, Гаранюкова з Осталович, Слойдова з Кракова, др. М. Мерван з Ката (Угорц.), Кульчицький з Богородчав, Вегнер з Льондова, о. Борачок з Яйковець, Борачок зі Звенигорода, Івдишевський зі Станиславова, Ол. Алексевичева з донькою з Батятч, Марія Сосновска з Тернополя, Вас. Пилат з Вороблевич.

При закупнї товар в просимо покликувати ся на анонси нашої часописи!

Товариство взаїмних обезпечень

„Дністер“

у Львові, при улиці Рускій ч. 20. (дім власний). приймає обезпеченя будинків, всяких річій домашніх і господа ских, збіжя і лашї на случай шкід заподїяних через пожар. Оплата премій мала, а к ристь для погорівших велика.

Шкідї ліквідує і виплачує „Дністер“ з найбільшою скоростю. П и оцінцї шкід бувають за прошенї 2 господарі селїни з поміж членів. Дотепер виплатив „Дністер“ 13.747 відшкодовань в сумї сїм і пів мільона корон.

Зиск по скінченї роцї звертає ся членам. Звороту за р. 1906 дістали обезпеченї члени по 10 сот. за кожду корону заплаченої річної премії.

Банк краєвий у Львові і в Чернівцях, Каса ощадности у Львові, і т. д. приймають полісї Дністра“ при удїлюваню позички.

Житєві обезпеченя приймає „Дністер“ для Краківського Товариства, а провіаню від таких обезпечень відступав „Дністер“ на добродїїні ціли.

Поясненя до обезпечень удїляє Дирекция або агенти

Аґенції „Дністра“ входить ся в кождім місті і в многих селах; там, де еще не робить инший агент „Дністра“, можуть пасьменні селяни старати ся о удїленє аґенції. До тепер дістали агенти 969 507 К провіанї.

Фонди Товариства 31/12 1906:

Фонд резервовий	К 846.189 20
„ резерви премій	„ 550.110 —
„ на звороти	„ 16.110 —
„ на ріжницю курсів	„ 29.866 35
„ резерви спеціальної	„ 31.040 73
„ емврит урядників	„ 185 810 21
пашї фонди заосмотреня	„ 25.000 —

Селяне! асекуруйте ся від шкід огневих!

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Сонаяшній у Львові.

Нова сензацийна програма.

від 16. до 30. падолиста 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представлєнє. В неділі і сьвята 2 представлєня о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представлєнє. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

„Псалтиря розширена“

в дуєї християньської молитви і пр. для ужитку церков. і молитвенного, поручена всіма трома Ординариятами. — В оправі 4 кор., брошурована з кор. 50 сот. Вислав за попередним присланєм гроший, або послїплатою: А. Слюсарчук, парох Рувґури, п. Печенїжин.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку

Гіпотечного

купувє і продає

всякі

папери цїнні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсї денним не числячи ніякої провізїї.

Розклад залїзничих поїздів

важний від 1. мая 1907.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:25	9:50
Кракова	7:25	9:45	—	8:40	2:31
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:16	5:40	10:30
Черновець	8:05	—	2:25	—	9:00
Черновець	—	—	3:35	—	12:20
Станиславова	5:55	—	—	—	—
Коломиї	—	10:05	—	—	—
Стрия	7:29	11:50	3:51	—	10:50
Пустомит	7:29	11:50	3:51	9:40Н	10:50
Самбора	8:00	10:30	1:55	—	9:20
Любіня	8:00	10:30	1:55	9:20	11:50†
Рави рускої	7:10	12:40	4:0	—	—
Янова	8:22	1:15	5:00	9:25	10:10†
Брухович	7:10	12:40	1:4†	4:50	8:20
Брухович	10:05†	—	3:2	5:30	9:35†
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:25	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:45	8:25	2:45	7:05	11:10
Кракова	—	8:40	6:15	7:20	12:45
Ряшева	—	—	4:05	—	—
Підволочиск	6:20	10:45	2:17	7:00	11:15
Черновець	6:10	9:20	1:55	—	10:40
Черновець	—	—	—	—	2:31
Станиславова	—	—	—	5:50	—
Коломиї	—	—	2:35	—	—
Стрия	7:30	—	2:23	6:25	11:30
Пустомит	7:30	10:45Н	1:26	6:25	10:30
Самбора	6:00	9:05	4:30	—	10:4
Любіня	6:00	9:0	2:10†	4:30	10:51
Рави рускої	6:12	11:05	—	7:10	11:35†
Янова	6:58	9:15	1:35†	3:35	6:30
Брухович	6:12	11:05	2:28	5:45	8:34†
Брухович	9:05†	12:41†	3:45	7:10	11:35†
Зимної води	3:45	8:40	4:45	7:20	11:00

ЗАМІТКА: Поспїшні поїзди печатанї товєтїм друком. — Поїзди їдучї лише в неділі і сьвята означенї † — в неділі і сьвята від 26/6 до 15/9 буквою Н, — в неділі і сьвята від 1/6 до 31/8 що день буквою Л.